



PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2016. augusztus 21.
(vasárnap este)

Cseri Kálmán

AZ ETIÓP KINCSTÁRNOK

Énekek: 111; 430; 431,1-3

Alapige: ApCsel 8,26-40

Az Úr angyala pedig így szólt Fülöphöz: „Kelj fel és menj Dél-felé a Jeruzsálemből Gázába vezető útra, amely néptelen. Ő felkelt és elindult. És íme, egy etióp férfi, a kandakénak, az etiópok királynőjének udvari főembere, aki egész kincstára fölé volt rendelve, és Jeruzsálemben járt az Istent imádni, visszatérőben hintóján ülve olvasta Ézsaiás prófétát. Ezt mondta a Lélek Fülöpnek: „Menj oda, és csatlakozz ahhoz a hintóhoz!” Amikor Fülöp odafutott, hallotta, hogy Ézsaiás prófétát olvassa, és megkérdezte tőle: „Érted is, amit olvasol?” Erre az így válaszolt: „Hogyan érthetném, míg valaki meg nem magyarázza?” És megkérte Fülöpöt, hogy szálljon fel és üljön mellé. Az Írásnak az a szakasza, amelyet olvasott, ez volt: „Amint a juhok levágni viszik, és amint a bárány néma a nyírója előtt, úgy nem nyitja meg a száját. A megaláztatásért elvételért róla az ítélet, nemzetségét ki sorolhatná fel? Mert élete felvitetik a földről.” Az udvari főember megkérdezte Fülöptől: „Kérlek, kiről mondja ezt a próféta? Önmagáról vagy valaki másról?” Fülöp beszélni kezdett, és az Írásnak ebből a helyéből kiindulva hirdette neki Jézust. Amint tovább haladtak az úton, valami vízhez értek, és így szólt az udvari főember: „Íme, itt a víz! Mi akadályozza annak, hogy megkeresztelkedjem?” Ezt mondta neki Fülöp: „Ha teljes szívedből hiszel, akkor lehet.” Ő pedig így válaszolt: „Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.” Megparancsolta, hogy álljon meg a hintó, és leszálltak a vízbe mind a ketten, Fülöp és az udvari főember, és megkeresztelte őt.

Amikor kijöttek a vízből az Úr Lelke elragadta Fülöpöt, és nem látta őt többé az udvari főember, de örvendezve haladt tovább az útján. Fülöp pedig Azótoszba került, és végigjárva valamennyi várost, hirdette az evangéliumot, míg Cézáréába nem ért.

Imádkozzunk!

Kegyelmes Istenünk, hálásan köszönjük ezt a csendes vasárnapot. Köszönjük gondviselő szereteted bőségét.

Köszönjük, hogy ma is mindnyájan jóllakhattunk. Köszönjük, hogy szabadon eldönthettük, hogy jövünk ígét hallgatni vagy nem.

Bocsásd meg, hogy annyira nem tudunk élni azzal a bőséggel és szabadsággal, amit most adsz nekünk.

Annál inkább könyörgünk azokért, akiknek mindez nincs meg. Akik ma is csak titokban jöhettek össze téged dicsőíteni, vagy össze sem jöhettek. Akik ma sem ettek még semmit. Akik még sose hallottak a te üdvözítő szeretetedről, akik félnek, vagy a halál szélén vannak.

Könyörülj rajtunk, Istenünk, hogy ne kényelmesedjünk el ezek között a jó körülmények között.

Áldunk téged a te csodáidért, amikről énekeltünk. Bocsásd meg, ha nem tartjuk őket számon. Pedig a mi kicsi életünkben is olyan sok csodát cselekedtél már. Legyen áldott érte a te szent neved!

Csodát kérünk tőled most is, azt, hogy tedd az emberi szót újjáteremtő igévé, lágyítsd meg a mi kemény szívünket, vedd el a közönyünket, szabadíts ki mindenféle lelki langyosságból, segíts el minket az Isten fiainak örömére, szabadságára, boldogságára.

Alázatosan kérünk, szólj, Urunk, mert hallják a te szolgálaid.

Amen.

Igehirdetés

Mivel az igehirdetés után keresztelő is lesz, arra gondoltam, hogy tanulmányozzuk a Biblia egyik keresztelésről szóló történetét. Azt, amit most hallottunk, mert igen sok tanulsággal bír.

Különös emberről szól ez a történet. Egy magas rangú afrikai állami tisztviselőről, és különös dolgokat tudunk meg róla. Ha közelebbről megnézzük, akkor kiderül, hogy nem is róla szól, hanem a minket érthetetlenül, kimondhatatlanul szerető Istenről, aki mindent megmozgat azért, hogy egyet is közülünk kimentsen a pokolból, a kárhozatból, hiszen Ő mindent megtett azért, hogy találkozzunk vele és üdvösségünk legyen.

Azt nézzük meg, hogy ki volt ez a derék ember, miért indult el egy nagyon hosszú és nehéz útra, és hogyan tért onnan haza.

Annyit már tudunk, hogy a kandakénak — ez nem személynév, hanem méltóságjelző: az anyakirálynőt, vagy ha ő volt az uralkodó is, a királynőt nevezték így Etiópiában — a kincstárnoka volt ez a férfiú, akinek a nevét nem tudjuk. A hierarchiában az országban a harmadik-negyedik ember lehetett. Tehát igen tekintélyes. Igen gazdag is lehetett, mert másképp nem engedhette volna meg magának, hogy egy ilyen hosszú útra elinduljon. Va-

lami miatt (mindjárt mondom, mi miatt) a jeruzsálemi templomba akart elmenni, az pedig az ő lakóhelyétől közel kétezer kilométerre volt. Akkori közlekedési eszközzel ez több hónapos út, és lehetséges, valószínű, hogy nem egyedül ment. Szóval ez sokba kerülhetett, ezt csak olyan ember teheti meg, aki gazdag.

Művelt is lehetett, mert az az Ézsaiás könyvtekercs, amit hazafelé ment olvas a szekéren, és amit méregdrágán vásárolhatott Jeruzsálemben, az minden bizonnyal már az Ószövetség görög fordítása volt. Tehát ismer-te az akkori világnyelvet, a görögöt.

Aztán azt tudjuk meg még róla, hogy eunuch volt, mert etiópéknál az volt a szokás, hogy ha az uralkodó nő volt, akkor a közvetlen munkatársait ivartalanították.

És még egy tulajdonsága kiderül (tulajdonképpen erről szól az egész história), ez pedig az, hogy nem elégítette ki őt az a vallásos élet, ami a házában gyakorlat volt. Az ott élő zsidóktól — több zsidó élt ott akkor — hallhatott Izráel Istenéről, erről a különös, láthatatlan Istenről és az Ő tetteiről. Elgondolkozott azon, hogy van ez? Nekik csak egy van, nekünk sok istenünk van, de ezekről még sosem hallott olyat, hogy beszélnének a bennük hívőkkel. Vagy hogy nagy tetteket hajtanának végre. Ezek az istenek egyáltalán nem cselekszenek.

Miért is? Talán egyáltalán nem is léteznek? Szép szobrok. Mi gyártottuk őket. Ezek a zsidók meg azt mondják: Isten teremtette az embert, nem az ember az isteneit. Különös. Meg sok minden pont ellenkezik azzal, ami az ő hiedelmeikben élt.

Valami elementáris vágy ébredt a szívében, hogy ő találkozni akar ezzel az Istennel. Ő utána akar járni. Legjobb a vallási központban, el kellene menni Jeruzsálembe. De ez akkor egy hihetetlen, elképzelhetetlen óriási út volt. Oda-vissza négyezer kilométer. Ki tudja, milyen szekéren. Itt szépen mondja a Biblia: hintó. De akkor is, abban zötykölődni négyezer kilométeren át... Emögött valami olthatatlan szomjúság van. Valami olyan vágy, hogy ez mindennél fontosabb neki. Hónapokra kész otthagyni a munkát — mit tudjuk mi, hogy ment akkor a szabadság egy főtisztviselőnek, meg a fizetés, a költség, meg minden... De ez mindent felülírt, hogy ő ezt az élő Istent, ha valóban létezik, meg akarja ismerni, és ha valóban létezik, szeretne közösségre jutni vele.

Ez mindig Isten munkája, amikor valakinek a szívében felébreszti ezt a vágyat, és nem sajnál áldozatot sem hozni érte.

Hadd kérdezzem meg: ismerős-e nekünk ez a vágy? Akármilyen fokozatban is. Mert enélkül sokszor megmarad olyan langyos, színtelen, szag-talan, íztelen valaminek az ú.n. keresztyénségünk. Ismerős-e az, hogy kevés az, amire eljutottam? Ennél sokkal többet ígér a Biblia. Nem akarok abból

kimaradni. Isten elkészítette. Akkor milyen szekérre kell felülnöm, hogy eljussak oda? Kerül, amibe kerül!

A közelmúltban több könyvet kellett olvasnom az imádságról, meg ú.n. nagy imádkozók hűséges szolgáló életéről, és elszégyelltem magamat. Az, amit én imádságnak nevezek és gyakorlok naponta vagy sokszor azt gondolom, szüntelenül, — az valami olyan szerény kezdés ahhoz képest, ami az ő életükre jellemző volt. Na de ez ne a kedvünket vegye el, hanem bátorítson minket arra, hogy mi is továbbszólhatunk. De itt az a kérdés, hogy izgat-e minket az, hogy hol tartunk az Isten-ismeretben, az Istennel való közösségben, és tudjuk-e, hogy ennél sokkal több lehetséges, és mit teszünk ennek érdekében?

Más dolog tudni Istenről, és más dolog együtt élni vele. Nekünk Jézus Krisztus ez utóbbit tette lehetővé, és ezt hívják keresztyénségnek. Ami ennél kevesebb, nem érdemli meg ezt a nevet.

Honnan lehet azt megállapítani, hogy ki hol van? Mondok néhány kérdést. Nem olyan bonyolult ez. Bocsánat, ha személyesen mondom:

Mennyi időt töltöttél ma imádsággal? Aki fontos nekünk, akivel mi együtt élünk, azzal csak váltunk szót, nem? És mindjárt a másik oldala: az elmúlt hét Biblia-tanulmányozása során, ha van ilyen az életünkben, melyik ige volt az, amelyik telitalálat volt? Azt mondtad: ehhez kell igazítanom az életemet. Most már tudom, mit kell másképp csinálni. — És hozzá is igazítottad. Mert Isten ezt a munkát végzi a benne hívőkben, azokban, akik vele együtt élnek, akiknek van közösségük vele, nemcsak tudnak arról, hogy ő „állítólag” létezik.

Az együttélés során beszélgetünk. Én elmondom, Ő elmondja, én válaszolok, és utána tettek következnek. Vagy ha valaki úgy gondolja, hogy már hívő... Jézus azt mondta: akkor tegyetek tanítványokká másokat is. Ki az, akiért most harcolsz, hogy hitetlenből hívővé legyen? Szoktál erről beszélgetni is vele, és naponta imádkozol érte? Nem olyan bonyolult ez. Egészen egyszerű dolgokból kiderül, hogy csak tudunk arról, hogy van Isten, és tán csodállak, ámde nem szeretlek — mert szeretetkapcsolat nincs, — vagy pedig van szeretetkapcsolat, közösség vele?

A sok egyéb között két veszély fenyegeti a mi vallásos vagy hívő életünket: egyrészt az igénytelenség: beérjük annyival, ameddig eddig eljutottunk. Na de lehet, hogy az még nem is az igazi, még el kellene kezdődnie az igazinak. Vagy most kellene elmélyülnünk. Meghallgatunk bármit szívesen egy-egy alkalommal a templomban, s utána marad minden úgy, ahogy volt. Ennek ítélet a következménye a Biblia szerint.

A másik veszedelmes ellensége a lelki fejlődésnek az, hogy összetévesztjük a dolgokat. Bizonyos vallásos cselekményekről azt gondoljuk: az a Krisztus-követés. Az még nem az!

Ez a derék kincstárnok minden bizonnyal nagyon vallásos volt. Csak-hogy egy félpogány-pogány vallásosság az üdvösség szempontjából semmi-vel sem több, mint a teljes hitetlenség. Sőt veszélyesebb, mert össze lehet téveszteni. Mert azt gondolhatja az ember, hogy helyettesíthető az egyik a másikkal.

Az előbb feltett kérdésekre, ha valaki igennel válaszolhat, akkor ad-jon hálát Istennek, és menjen bátor lépésekkel előre a lelki fejlődés útján. De ha nemmel kell válaszolnunk, akkor ez azt jelenti, hogy még nincs kö-zösségünk Istennel. Vagyis még nincs üdvösségünk. Ez pedig azt jelenti, hogy minden nappal közelebb kerülünk a kárhozathoz, a pokolhoz. — El-nézést kérek, ha itt most magyarul és világosan beszélek. Ritkán szokták ezt így kimondani, pedig a Biblia így beszél róla. Isten nélkül maradunk ott, ahova megszülettünk: a kárhozatban. Aki találkozik Istennel, az megy át a halálból az életbe, a kárhozatból az üdvösségre. Nem kellene változ-tatni esetleg a mostani állapotunkon, hogy átmenjünk? Olyan nagy kegyel-me ez Istennek, hogy erre akár ma este is lehetőség van.

Nagyon jellemző ám az is (ha valaki kérdezi, miből állapíthatom meg:), hogy mi miatt megy el valaki egy istentiszteletre. Lehet, hogy azért, mert hívták, vagy valamire kíváncsi, valakivel találkozni akar. Megszokta, talán gyerekkora óta eljár. De mi a célja? Hányan jöttünk ide ma este azzal az imádsággal, hogy Uram, nagyon szeretnék most valamit tőled hallani, hogy azután azonnal cselekedjem is azt. Gyere és szólj bele az életembe. Sok he-lyen ki kellene igazítani. Te mondd meg, hol és hogyan. Hát ez a célja an-nak, hogy mi Bibliát olvasunk vagy igemagyarázatot hallgatunk. Lehet jár-ni évekig, évtizedekig úgy, hogy semmi nem változik.

Jézus Krisztus azt mondta, hogy ez azért nagyon veszélyes, mert Ő nem ítél el senkit. De — folytatja — a beszédek, amiket én mondtam nektek, és nem cselekedtétek meg, azok ítélnék el titeket ama napon.

Nos, ez a kincstárnok tehát vállalta ezt a hosszú és nehéz utat, mert nem elégítette ki az otthoni vallásosság. Ő az élő Istennel akart találko-zni. És mi volt ennek az útja? Elment egy távoli templomba, mert úgy tudta, hogy ott lehet vele találkozni. Vett egy Bibliát, ami akkor már készen volt a Szentírásból, és azonnal elkezdte olvasni. Nem értette. Akkor is olvasta. Gondolkozva olvasta, kérdéseket tett fel előbb a Bibliának, azután Fülöp-nek. Volt benne annyi alázat, hogy amikor Fülöp megkérdezte: érted-e, amit olvasol? Azt mondta: nem. Gyere és magyarázd meg. A magyarázatot elfogadja, és miközben hallgatja az ige magyarázatát, hit ébred a szívében. Ez a dolog útja mindig, ilyen egyszerű lépések vannak. Csak lépegetni kell. El kell indulni.

Ha valakit ez a vágy már szorongat: kevés az, amire jutottam, többre akarok jutni. Közelebb Istenhez, mélyebb közösségre vele, jobban megis-

merni Őt. Sokkal jobban engedelmeskedni neki, akkor gyerünk! Hova kell menni? Oda, ahol róla van szó. Legyen Bibliám, kezdjem el olvasni. Felét nem értem. Nem baj. A másik felét értem. Az is segít rajtam. Jöjjön valaki, aki az egyik felét megmagyarázza, és már teszem is, amit megértettem. És közben hit születik a szívemben.

És közben megnyílik ennek a kincstárnoknak a szeme, és megnyílik előtte a nagy titok. Ézsaiás-tekercs volt nála, és épp az 53. résznél tartott. Nem értette, hogy kiről van ott szó. Fülöpről azt olvassuk: elkezdte a magyarázatot ott, ahol elakadt ez a kincstárnok, és hirdette neki Jézust. Vagyis életében először hallja azt, hogy egy bűn-nélküli, ártatlan, Jézus Krisztus nevű valakinek azért kellett meghalnia, mert az az Isten, akit ő keres, annyira szereti őt személyesen, hogy nem akarja, hogy belepusztuljon abba a büntetésbe, amit a bűneivel kiérdemelt. És ez a Jézus magára vállalta az ő büntetését. Fantasztikus! Ilyet otthon sosem hallott még. Meg másutt sem. És ez azt jelenti, hogy ezért mehet akárki az élő Istenhez, és kerülhet vele kapcsolatba, mert az akadályt, az ellene elkövetett bűneinket, Jézus félretette az útból. Aki ezt hiszi, annak Isten bizonyosságot ad, és kapcsolatba kerül vele. Aki nem hiszi, marad továbbra is egyedül, a bálványaival vagy azok nélkül.

Elképedt ez az ember. Két dolog volt megrendítő a számára: Ilyen az az Isten, akit ő keres — vagy aki őt keresi? És ilyen nagyok az ő bűnei, hogy azért egy bűn-nélkülinek, egy vadidegennek kellett eleget tennie, meghalnia? És fölébredt benne egy másik vágy, hogy akkor ő nem akar tovább együtt élni a bűneivel. S mihelyt meglát egy kis vizet (valószínű, egy vádi lehetett az), azt mondja: szeretnék megkeresztelkedni.

A keresztség a bűnbánat keresztsége volt. Amikor Keresztelő János a Jordánban keresztelt, és hosszú sorban álltak ott az emberek, hogy megkeresztelkedjenek, ez azt jelentette, hogy nyilvánosan vállalták, hogy bizony olyan bűnöket követtek el, melyeket nem lehet jóvátenni, melyekre csak Isten bocsánata a gyógyszer. És ez, hogy egy pillanatra bemeríti őket a Jordánba, azután kiemeli, arra utal, hogy így szeretnének megtisztulni lelkileg is. A bűnvallás és a bűnök elhagyása együtt járt a keresztség gondolatával.

És ez az ember szabadulni akar a bűneitől. Keresztelj meg engem azonnal! Mire Fülöp azt mondja: ehhez nemcsak víz kell, hanem hit is. Elhangzik egy gyönyörű hitvallás: hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia. És megkereszteli őt.

Ez a különbség a pogány és félpogány vallásosság, és az élő Istennel működő közösségben élő hívő ember között, hogy az utóbbi látja a bűneit, fájnak neki és nem akar együtt élni velük, de ugyanakkor már látja Jézust is. Elhiszi, amit a Biblia a váltságról mond, személy szerint magára is érvényesnek tekinti, és mintegy szövetséget köt vele a keresztségben.

Akinek az életéből ez a kettő hiányzik: az őszinte bűnbánat, bűnvallás, a bűnök elhagyása, és a Jézus Krisztussal való szövetségkötés és abban a szövetségben való élés, az az ember még kívül van az Isten országán.

Jó lenne, ha belenéznénk Isten igéjének a tükrébe, és megvizsgálnánk ma este, hogy hányadán állunk mi ezzel? Isten a mi életünket akarja megmenteni. Pontosabban: életet akar nekünk ajándékozni. Az elveszített, teljes, értelmes — bibliai szóval „örök életet”.

Ez a kincstárnok ezen az úton jutott el ehhez az élethez. És hogy ezt tényleg megkapta, az kiderül a történet végéről. Fülöp minden szava igaz a számára. Nyilván megörült annak, hogy van valaki, aki segíti őt ezen az úton, hiszen ezért ment Jeruzsálembe, most meg megy hazafelé. De jó lenne, ha el is kísérné őt ez az újdonsült jó barát, és otthon együtt mondhatnák el másoknak.

Igen ám, csak azt olvastuk, hogy miután megkeresztelte, a Szentlélek Fülöpöt elragadta. Ott marad egyedül az út közepén. Most mi lesz? És semmi nyoma a kétségbeesésnek, csüggedésnek. Nem keresi Fülöpöt. Úgy megy, mint aki áll a talpán. Aki tudja, hogy mi a feladata, tudja, hogy mi történt. Tudja, hogy találkozott Istennel, s ennek a pecsétje az, amivel befejeződik a történet, hogy továbbment az ő útján örömmel. Azzal az örömmel, amit Isten a hazataláltaknak, a megtalált elveszetteknek szokott adni.

Nem ismerjük az ő további történetét, de azt tudjuk, hogy Etiópiából már a második századból vannak feljegyzések keresztyén közösségekről. Nem kell találgatni, s főleg ne állítsunk olyat, amit nem tudunk biztosan. De hogy óvatosan fogalmazzak: nem kizárt dolog (vagy kevésbé óvatosan: nagyon valószínű), hogy ez a derék kincstárnok lett az első misszionárius Afrika földjén. Biztos, hogy mindenkinek elmondta, ami vele történt. Biztos, hogy ellelkendezte, hogy ki az ő új ismerőse és életének az ura, Jézus Krisztus. Volt már Szentírása is. Isten életmentővé tette őt, ez nagyon valószínű.

Sosem az a fontos, hogy ki hogyan jön be egy templomba, mindig az a fontos, hogyan megy ki. Azt szeretném kérdezni, hogy mi majd a végén hogyan megyünk ki? Felébredt-e bennünk az a vágy, hogy Uram, amire én eddig eljutottam, az kevés. Akármilyen sok is esetleg, annál még sokkal több van, és szeretnék növekedni, fejlődni a hitben, ha már hitben vagyok. Ha meg nem, szeretnék veled találkozni úgy, mint ez az ember. Neki is elé mentél az úton. Te adtál Bibliát a kezébe. Te küldted oda Fülöpöt, hogy magyarázza. Te ébresztettél vágyat benne, hogy hagyja el a bűneit, keresztedjen meg — mindent te végeztél. Végezd el az én életemben is, Uram!

Én meg, amit meg kell tennem, megteszem. Felülök a rázós kocsira, kezembe veszem a Bibliát, olvasom akkor is, ha nem értem, figyelek a magyarázatára és utálom a bűneimet. Nem akarok velük együtt élni.

És akkor megtörténhet ehhez hasonló, más-más változatban velünk is, mint ami ezzel a komornyikkal. Próbáljuk ezt ki!

Maradjunk most egy percig csendben, és ha valakinek van mondanivalója ezek után Istenhez, mondja el neki őszintén.

Imádkozzunk!

Istenünk, áldunk azért, hogy még nem mondtál le rólunk.

Köszönjük, hogy sokkal többet készítettél el számunkra, mint amit eddig kaptunk tőled.

Köszönjük a te nagy ígéretedet, hogy „akik engem teljes szívből keresnek, megtalálnak”. Köszönjük, hogy nem rejtőzöl el, sőt hívogatsz magadhoz.

Könyörülj rajtunk, hogy lépjunk, hogy ne csak elmélkedjünk, hanem cselekedjünk. Hogy ne csak igaznak tartsunk sok mindent a Bibliából, hanem engedelmeskedjünk mindannak, amiről velünk beszéltél.

Kérünk, adj mindnyájunk életében előbbre lépést, megújulást most is.
Ámen.

Énekeljük a 431. éneket.

Úr Isten, kérünk tégedet:
Keresztelj és moss meg minket,
És tisztíts meg kegyesen.
A Krisztusnak Ő vérével
Nagy bűneinket töröld el
Szentlelked erejében.

Amit e szent fürdő jegyez,
Mindent mi bennünk megszerezz:
Végy körül szerelmeddel,
Hogy a te szövetségedben
Megmaradjunk mind végiglen,
Minden mi gyermekinkkel.